

DOBŘE RÁNO, DOPOLEDNE, ODPOLEDNE ČI VEČER

opět nastal čas, kdy postupně odkládáme teplé součásti našeho oblečení, dny se prodlužují a slunce se rozhodlo znovu nám věnovat větší díl své pozornosti. Pro mne, a tím pádem i pro Vás, nadešel čas dalších střípků nebo spíše střepů.

O klidu: Jedu autem po rychlostní čtyřproudové komunikaci, která se pyšní mnoha „nej“.

Je nejděle projednávanou komunikací v EU. Velmi pravděpodobně je v součtu, započítejme i cenu mnohaletého odvolávání se a připomínkování různých, například „ekologických“ sdružení a spolků, i jednou z nejdražších v EU. Je zároveň díky nájezdům a sjezdům u každé obce a přechodům pro divou zvěř, jednou z nejkomplicovanějších. Bude i komunikací z nejmodernějších. Jedu tedy spokojen, že nemusím projíždět obcemi s křižovatkami, semaforů, přechodů a zácpami. Jedu klidně, protože mne těší, že jsem na tuhle rychlostní komunikaci přispěl z mých daní. Jedu klidně, protože mám zakoupenou dálniční známku. Jedu klidně a pozoruji dobrodruhy, kteří se řítí devadesátkou po přilehlých okreskách. Jedu klidně, přestože mě po těch okreskách předjíždějí. Jedu klidně, to znamená i pomalu, také proto, že krajnice mojí rychlostní komunikace je vyzdobena dopravními značkami omezující rychlost na 80 nebo i 50 km/h s dodatkovými tabulemi „omezení hluku“. A jedu klidně, protože vím, že když jsem vydržel rychlostní komunikaci s osmdesátkou nebo i padesátkou, vydržím už všechno.

O selském rozumu: V dokumentu o Válce v zálivu, který jsem sledoval, řekl major americké armády: „Tuhle válku jsme vyhráli selským rozumem. Působení v armádě mě naučilo, že ne každému je selský rozum dán.“ Je nasnadě, že toto poznání se neomezuje pouze na armády světa.

O absurdních otázkách: „42“. To je odpověď na: „Základní otázka Života, Vesmíru a vůbec ...“. Jádro příběhu velmi svěží knihy „Stopařův průvodce po galaxii“ (Douglas Adams, Argo 2010), ve kterém několik hrdinů cestuje galaxií, aby se dozvěděli výše uvedenou odpověď, aniž tuší, jak „Základní otázka Života, Vesmíru a vůbec...“ zní. „Nemůžeš být prezidentem, když máš celý mozek“, odpovídá prezident galaxie na otázku, proč si nechal odstranit půl mozku. „Bez svého skvělého ručnicku bych se nikam neodvážil“, říká hlavní hrdina cestující galaxií s uvedeným ručnickem přehozeným přes rameno.

Zdá se Vám to absurdní? Nedává to smysl? Nemáte na podobné zpozdilosti čas? A co náš skutečný život? Ten je rozumnější? Třeba proekologická opatření evropských vlád? Biopaliva, která nefungují, solární elektrárny postavené na desítkách hektarů orné půdy, fungující jaderné elektrárny schopné stabilního výkonu odstavené a nahrazené větrníky, které se točí jen když fouká, větrné elektrárny u Baltu a průmysl u Rýna, tzn. výroba a odběr elektrické energie na vzdálených místech bez propojení rozvodnou sítí s dostatečnou kapacitou. A co náš „byznys“? O kolik procent jsme si zdražili výrobu cementu a dalších stavebních materiálů opatřeními na snížení emisí CO₂? O kolik procent prodraží jejich výrobu nákup emisních povolenek? A jak velkou část celosvětové produkce CO₂ tím ovlivníme? Procento?

Promile? V Číně se vyrábí přibližně 75 % celosvětové produkce cementu a to bez jakékoliv legislativní ekoregulace. Takže, my si dobrovolně zvýšíme výrobní náklady, možná máme dobrý pocit z menší produkce CO₂, ale jak probiha zabráníme větru, aby nám sem, do té naší vymydlené Evropy, nepřinesl čínské CO₂? Jak zabráníme tomu, aby čínský cement díky významně nižším nákladům na výrobu nedorazil loděmi do EU? Jak si můžeme stěžovat na to, že je u nás i v Evropě všechno drahé, když jsme si to tak pěkně, dobrovolně a s pionýrským entuziasmem zařídili?

Jak to, že přes všechny dotace EU do zemědělství včetně chování dobytka, který je také producentem skleníkového plynu metanu, je pořád synonymem nejlepšího hovzího Argentina a další jihoamerické státy? Jak jsou do precizních matematických modelů započítány vlivy vulkánů? Podle mnoha odhadů se v roce 1980 při výbuchu Svaté Heleny v USA dostalo do ovzduší 520 mil. t popílku. Odhad vyvrženého CO₂ a dalších skleníkových plynů chybí. S jakými čísly si tedy ekoodborníci hrají? Kolik emisních povolenek zaplatí Island, když nám přispívá CO₂ a popílkem ze svých sopek? Uvědomují si lidé, kteří chtějí větrné elektrárny, že tyto elektrárny roztočí jen vítr a vítr nám bez celních poplatků importuje CO₂ z okolního světa? A proč se pořád argumentuje CO₂, když je to jen jeden ze skleníkových plynů a ještě není ani zdaleka nejučinnějším ani nejvíce zastoupeným?

Ještě pořád se Vám výroky z knihy „Stopařův průvodce po galaxii“ zdají absurdní ve srovnání se skutečností? Mně připadá vysvětlení, že na některých funkcích ve státní administrativě prostě nemůžete mít celý mozek, jediné smysluplné. Také pochybuji, že vědí, kde mají svůj skvělý ručnick.

O věcech hmatatelnějších: S kvalitou prostředí, ve kterém žijeme, souvisí i projekty menší a méně „větrné“. V tomto čísle si můžete přečíst článek o čistírně odpadních vod v benátské laguně, která je z probarveného betonu, nebo výstavbě malé vodní elektrárny ve Velkém Oseku, Litoměřicích či německém Kemptenu. Zajímavá je i realizace promenády v Doveru. Všechno jsou to díla, na nichž se ukazují um a invence architektů, inženýrů a stavebních dělníků.

Vážení přátelé, přes všechny stesky a navzdory lidské hlouposti a závisti je okolo nás stále mnoho věcí, které stojí za zhlédnutí a které nás mohou potěšit. Možná je dnes obtížnější si to uvědomit, ale je to jenom na nás. Koneckonců „Stopařův průvodce po galaxii“ se prosadil i díky vlídnému nápisu na obálce: „Don't panic!“

Michal Števíla